

KVALITETSDEKLARATION

Hänsynsuppföljning Kulturmiljö

Ämnesområde

Jord- och skogsbruk och fiske.

Statistikområde

Miljö och sociala värden i skogsbruket.

Produktkod

JO1406.

Referenstid

Referensperioden är ett år. Resultatet presenteras för ett år, baserat på säsong (1/7-2016 - 30/6 – 2017) då avverkningen genomfördes.

Detta innebär att de föryngringsavverkningar som inventerats 2020 och ligger till grund för statistiken som publiceras 2020 avverkades 2016/2017.

Innehållsförteckning

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans.....	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler.....	3
1.2.3 Statistiska mått.....	3
1.2.4 Redovisningsgrupper	3
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet.....	4
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	4
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.2.1 Urval.....	4
2.2.2 Ramtäckning	4
2.2.3 Mätning	4
2.2.4 Bortfall.....	4
2.2.5 Bearbetning.....	5
2.2.6 Modellantaganden	5
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	5
3 Aktualitet och punktlighet.....	5
3.1 Framställningstid	5
3.2 Frekvens	5
3.3 Punktlighet.....	5
4 Tillgänglighet och tydlighet	5
4.1 Tillgång till statistiken	5
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	5
4.3 Presentation	5
4.4 Dokumentation	5
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet	5
5.1 Jämförbarhet över tid	5
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	5
5.3 Sammanvändbarhet i övrigt	6
5.4 Numerisk överensstämmelse	6
Allmänna uppgifter.....	6
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	6
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	6
C Bevarande och gallring	6
D Uppgiftsskyldighet.....	6
E EU-reglering och internationell rapportering	6
F Historik	6
G Kontaktuppgifter	6

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Hänsynsuppföljning Kulturmiljö är en landsomfattande inventering som årligen följer hänsynen till kulturlämningar (fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar) efter föryngringsavverkning och föryngringsåtgärder.

Ett slumpmässigt stickprov tas från avverkningsanmälningar där avverkning har genomförts på faktiskt avverkad areal. Inventeringen mäter och bedömer eventuella skador på kulturlämningar orsakade av föryngringsavverkning och föryngringsåtgärder.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Inventeringen beskriver tillståndet för kulturlämningar i skogen tre år efter avverkning. Inventeringen kartlägger även åtgärder som kan förhindra negativ påverkan på kulturlämningar. Inventeringen ger underlag till statistiska sammanställningar och underlag till miljömålsuppföljningen.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken utgör ett strategiskt underlag. Användare är, förutom Skogsstyrelsen själva, markägare, näringsidkare inom skogsbruket, tjänstemän på länsstyrelser, Riksantikvarieämbetet samt andra myndigheter och allmänheten.

1.2 Statistikens innehåll

De mest centrala målstorheterna:

1. Andel av registrerade och kända kulturlämningar som är påverkade av föryngringsavverkning och/eller föryngringsåtgärder.
2. Andel påverkade kulturlämningar på orsak och påverkansgrad (ringa skada, skada och grov skada).

1.2.1 Objekt och population

Objekten är föryngringsavverkningar större än 0,5 hektar med kulturlämningar registrerade i Kulturmiljöregistret och/eller Skog- och Historia registret. Populationen är normal skog, fjällnära skog och ädellövskog.

1.2.2 Variabler

Variablerna som samlas in avser beskriva lämningstyp, skadeorsak och skadegrad på alla kända kulturlämningar på objektet. Vidare samlas information in om avverkningsanmälan samt kontakter med myndigheter. För detaljerad information se fältinstruktion för hänsynsuppföljning kulturmiljö på Skogsstyrelsens webbsida.

[Länk till fältinstruktion för hänsynsuppföljning kulturmiljö på Skogsstyrelsens webbplats](#)

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av beräknade värden på statistiska storheter som andel av kulturlämningar med skador på både objekts och landsdelsnivå.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Materialet redovisas uppdelat på landsdelarna:

Norra Norrland = AC och BD

Södra Norrland = Z, Y, och X

Svealand = AB, C, D, U, W, T och S

Götaland = E, H, K, G, F, I, O, N och M

Materialet redovisas även uppdelat på ägarkategorierna:

Enskilda ägare = fysisk person, dödsbon och bolag som inte är aktiebolag.

Övriga ägare= staten, statsägda aktiebolag, övriga allmänna ägare, privatägda aktiebolag samt övriga privata ägare.

1.2.5 Referenstider

Referensperioden är en avverkningssäsong. Resultatet presenteras baserat på den säsong (1/7 – 30/6) tre år efter att avverkningen genomfördes.

Detta innebär att de föryngringsavverkningar som inventerats 2020 och ligger till grund för resultatet 2020 avverkades 2016/2017.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten anses totalt sett vara god på grund av den höga stickprovstätheten som ligger på mellan 21 och 91 procent av populationen beroende på landsdel.

2.2 Osäkerhetskällor

Eftersom hänsynsuppföljningen kulturmiljö är en stickprovsundersökning är resultaten behäftade med urvalsfel. Det kan också förekomma andra typer av felkällor, till exempel registreringsfel, bedömningssvårigheter med mera. Dessa felkällor minimeras genom inbyggda valideringskontroller i registreringsapplikationen samt regelbundna kalibreringsövningar i fält. Alla inventerare ska enligt Skogsstyrelsens miljöledningssystem delta på minst en kalibreringsövning per år. Kontrollinventering utförs på fem procent av objekten. Kontrollinventeringen har främst använts som återkoppling till berörd inventerare. Det planeras att göras beräkningar även på kontrollinventeringen.

2.2.1 Urval

Hänsynsuppföljning Kulturmiljö genomförs som stickprovsundersökning. Urvalsramen är alla anmälningar om föryngringsavverkning större än en 0,5 hektar där det förekommer kulturlämningar som finns registrerade i Kulturmiljöregistret och/eller Skog- och historiaregistret. Av dessa lottas ett visst antal ut för Hänsynsuppföljning kulturmiljö stratifierat på markägarkategorierna enskilda och övriga samt Skogsstyrelsens 5 äldre regioner. Lottning sker via obundet slumpmässigt urval (OSU), där alla enheter i populationen har lika sannolikhet att bli dragen. Sedan 2013 har urvalet totalt legat på 500 objekt.

2.2.2 Ramtäckning

Populationen består av alla föryngringsavverkningar större än 0,5 hektar. Lottningen sker bland alla anmälningar om föryngringsavverkning och ansökningar som inkommer till Skogsstyrelsen och där det förekommer kulturlämningar som finns registrerade i Kulturmiljöregistret och/eller Skog- och historiaregistret.

2.2.3 Mätning

Utförs av inventerare som en kombination av bedömningar och observationer i fält enligt instruktioner i fältmanual. Inför varje inventeringssäsong genomgår alla inventerare kalibreringsövningar med syfte att minimera olikheter i bedömningar och observationer.

2.2.4 Bortfall

I inventeringen förekommer två typer av övergripande bortfall, dels på ett helt objekt (hela avverkningen) dels på ingående objekt (enskilda lämningar).

Bortfall kan bero på att marken har övergått till annan markanvändning, felaktigt registrerad lämning, lämning inte känd vid tidpunkt för avverkningsanmälan eller lämning återfinns ej. De avverkade objektens urvalssannolikhet kompenseras i efterhand utifrån bortfallsfrekvensen.

2.2.5 Bearbetning

Vid registrering sker såväl kontroller av giltiga värden som sambandskontroller. Som en följd av detta uppstår få fel vid registreringen.

Förfarandet vid beräkningen av numeriska skattningar sker i en kvalitetssäkrad databas.

2.2.6 Modellantaganden

Inventeringen bygger på bedömning av skador baserat på antal lämningar. Inget modellerat värde används i framställning av resultaten.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ingen preliminär statistik presenteras.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Datainsamling görs under perioden april till oktober. Kontroll av data och beräkningar utförs under november månad. Statistik publiceras i december. Framställningstid är därmed fem veckor.

3.2 Frekvens

Statistik presenteras årligen.

3.3 Punktlighet

Resultat publiceras enligt SCB:s publiceringsplan vecka 50.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på Skogsstyrelsens webbplats:

[Skogsstyrelsen webbsida om undersökningen Hänsynsuppföljning Kulturmiljö](#) i form av ett Statistiskt meddelande (SM) och i Skogsstyrelsens statistikdatabas. I samband med detta läggs även en statistiknyhet upp på Skogsstyrelsens webbplats.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Möjlighet till ytterligare bearbetning av statistik finns.

4.3 Presentation

Presentation sker i form av tabeller, diagram och kortare textkommentarer.

4.4 Dokumentation

Anon. 2020. Instruktion för fältinventering vid Hänsynsuppföljning Kulturmiljö. Skogsstyrelsen, Jönköping. [Länk till sida på Skogsstyrelsens webbplats där instruktionen finns.](#)

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

God jämförbarhet över tid.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

God jämförbarhet mellan grupper.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Underlaget kan sammanställas ner till personnivå och kan användas som underlag för direkt återkoppling till markägare och ombud, denna detaljnivå är inget som ingår i den officiella statistiken, se avsnittet allmänna uppgifter § B nedan.

5.4 Numerisk överensstämmelse

God överensstämmelse, inga brister är observerade.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Hänsynsuppföljning Kulturmiljö ingår i Sveriges officiella statistik.

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda ägare och ombuds sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

C Bevarande och gallring

Ingen gallring av primärdata förekommer. En kopia av all statistikredovisning i form av statistiskt meddelande (SM) förvaras hos Kungliga biblioteket och levereras till Riksarkivet.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (2001:99).

E EU-reglering och internationell rapportering

EU-reglering saknas.

F Historik

Skogsstyrelsen har sedan 2009 samlat in information om hänsyn till övriga kulturhistoriska lämningar. 2012 utökades inventeringen med att även omfatta fornlämningar. 2012 förändrades även utlottningsförfarandet för att få till en jämnare fördelning av utlottade objekt över landet. Hänsynsuppföljning Kulturmiljö i sin nuvarande form baserat på OSU stickprov har funnits sedan 2017.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet: Skogsstyrelsen

Kontakt: AnnKristin Unander, enheten för statistik och datainsamling.

Epost: annkristin.unander@skogsstyrelsen.se

Telefon: 070-606 83 59